

คุณภาพเมล็ดพันธุ์ของงาช้างม่อนระหว่างการเก็บรักษาในสภาพแตกต่างกัน

ภคพร ทายะมหา ปาริชาติ เทียนจุมพล และ แสงทิวา สุริยงค์

วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร 46 (3/1 พิเศษ): 87-91. 2558.

บทคัดย่อ

งาช้างม่อน (*Perilla frutescens* (L.) Britt.) เป็นพืชที่มีน้ำมันเป็นองค์ประกอบภายในเมล็ดประมาณ 51 เปอร์เซ็นต์ ส่งผลให้เกิดการเสื่อมสภาพของเมล็ดพันธุ์ได้ง่าย ดังนั้น การทดลองนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อหาวิธีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์งาช้างม่อน โดยเก็บตัวอย่างจากบ้านนาหวาย อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ วางแผนการทดลองแบบ Split plot design in CRD กำหนดให้ main plot คือ ระยะเวลาในการเก็บรักษาที่ 0, 30, 60 และ 90 วัน และกำหนดให้ sub plot เป็นวิธีการเก็บรักษาซึ่งประกอบด้วย 6 วิธีการ คือการเก็บรักษาในถุงพลาสติก 2 ชั้นและถุงอลูมิเนียมฟอยล์ที่อุณหภูมิ 25 และ 4 องศาเซลเซียส และมีการเก็บรักษาในถุงพลาสติกเพียงอย่างเดียวที่ -15 องศาเซลเซียส โดยมีการเก็บรักษาในถุงผ้าเป็นชุดควบคุม ก่อนและหลังการเก็บรักษาในแต่ละช่วงเวลามีการนำเมล็ดพันธุ์มาทดสอบความชื้น ความงอกด้วยวิธีมาตรฐานและความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์สากล พบว่าระยะเวลาการเก็บรักษา วิธีการเก็บรักษา และปฏิสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาและวิธีการเก็บรักษามีผลต่อเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ โดยก่อนทำการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์มีเปอร์เซ็นต์ความงอกโดยเฉลี่ยเท่ากับ 89 เปอร์เซ็นต์ และหลังจากการเก็บรักษาพบว่าวิธีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์งาช้างม่อนที่อุณหภูมิ -15 องศาเซลเซียส มีผลต่อการลดลงของเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนเมล็ดพันธุ์ที่เก็บรักษาในถุงพลาสติก 2 ชั้นและถุงอลูมิเนียมฟอยล์ที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส สามารถคงความงอกของเมล็ดงาช้างม่อนได้ไม่เปลี่ยนแปลงหลังเก็บรักษา